

ଭାରତ ଜଳ ସପ୍ତାହ-2017 ଉଦଘାଟନ ଅବସରରେ ରାଷ୍ଟ୍ରପତି ଶ୍ରୀ ରାମନାଥ କୋବିନ୍ଦଙ୍କ ଆଭିଭାଷଣ

Posted On: 10 OCT 2017 8:39PM by PIB Bhubaneswar

ପଞ୍ଚମ ଭାରତ ଜଳ ସପ୍ତାହ – 2017 ଉଦଘାଟନ ଉତ୍ସବରେ ଯୋଗ ଦେଇ ମୁଁ ଖୁବ୍ ଆନନ୍ଦିତ । ବିଶେଷ କରି ମୁଁ ଏହି ଅବସରରେ ଯୋଗ ଦେଇଥିବା ଆନ୍ତରାଷ୍ଟ୍ରୀୟ ପ୍ରତିନିଧି, ଯେଉଁମାନେ ଯୁରୋପୀୟ ସଂଘ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସ୍ଥାନରୁ ଆସିଛନ୍ତି, ସେମାନଙ୍କୁ ମୁଁ ସ୍ୱାଗତ କରୁଛି । ଏହି ଅତୀତ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ସେମାନେ ଭାରତୀୟ ପ୍ରତିପକ୍ଷମାନଙ୍କ ସହ ଆଲୋଚନା କରିବେ ।

ଆମେ ସଭିଏଁ ଜାଣୁ ଯେ ମାନବ ଜୀବନ ଧାରଣ ପାଇଁ ଜଳ ଅତ୍ୟାବଶ୍ୟକ । ବସ୍ତୁତଃ ମଣିଷ ଶରୀରର 60 ପ୍ରତିଶତ ହେଉଛି ଜଳ । ଅନ୍ୟ ଭାଷାରେ କହିଲେ ଜଳ ହିଁ ଜୀବନ । ଜଳବିନା ମାନବ ଜୀବନର କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟ ସଂପାଦନ ହୋଇ ପାରିବ ନାହିଁ । ଆଜି ବିଶ୍ୱ ଚିନ୍ତାକରୁଛି, ସୂଚନା ବିଜ୍ଞାନର ପ୍ରବାହ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ନା ଶକ୍ତିର ପ୍ରବାହ । ଏହା ଏକ ଉତ୍ତମ ପ୍ରଶ୍ନ । କିନ୍ତୁ ଜଳ ପ୍ରବାହ ହିଁ ସବୁଠାରୁ ବଡ଼ ପ୍ରଶ୍ନ । ଏହା ଅର୍ଥନୀତି ଲାଗି ଯେମିତି ମୌଳିକ ପରିବେଶ ପାଇଁ ତତୋଧିକ ଏବଂ ମାନବ ସାଧନ ପାଇଁ ମଧ୍ୟ, ତେଣୁ ବର୍ତ୍ତୁମାନର ଜଳବାୟୁ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଓ ପର୍ଯ୍ୟାବରଣ ସୁରକ୍ଷା ଜନିତ ଉଦ୍‌ବେଗ କାରଣରୁ ଜଳ ପ୍ରସଙ୍ଗଟି ଆମ ସମସ୍ତଙ୍କ ଲାଗି ଦିନକୁ ଦିନ ଜଟିଳ ହୋଇପଡ଼ୁଛି ।

ଭାରତରେ, ଆମର ଅନେକ ଗୁଡ଼ିଏ ପ୍ଲାନସିଟ, କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ସକାଶେ ଜଳ ହିଁ ମୁଖ୍ୟ ସାଧନ । ମୁଁ ଏକଥା କାହିଁକି ଯେ ଭାରତର ଆଧୁନିକୀକରଣ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଦେଶର ଜଳ ସୁପରିଚାଳନା ବ୍ୟବସ୍ଥାର ଆଧୁନିକୀକରଣ ନିର୍ଭରଶୀଳ । ଏଥିରେ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହେବାର କିଛି ନାହିଁ ଯେ, ଆମ ଦେଶ ବିଶ୍ୱର ମୋଟ ଜନ ସଂଖ୍ୟାର 17 ପ୍ରତିଶତ ଅଧିକାରୀ । କିନ୍ତୁ ବିଶ୍ୱର ମୋଟ ଜଳ ସଂପଦର ମାତ୍ର ତାରି ପ୍ରତିଶତ ଆମ ନିକଟରେ ଉପଲବ୍ଧ ।

ତେଣୁ ଭାରତୀୟ କୃଷି ଠାରୁ ଆରମ୍ଭ କରି ଶିଳ୍ପ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସର୍ବତ୍ର ଜଳର ସୁପରିଚାଳନା ସଫଳ ଉପଯୋଗ ଏକାନ୍ତ କରୁଛି । ଏହି ପରିପ୍ରେକ୍ଷୀରେ ଆମର ଗ୍ରାମାଂଚଳଠାରୁ ଆରମ୍ଭ କରି ସହରାଂଚଳରେ ଜଳ ଉପଯୋଗ ନିମନ୍ତେ ନୂଆ ବେଞ୍ଚମାନ ସ୍ଥିର କରାଯିବା ଆବଶ୍ୟକ ।

ଭାରତରେ 54 ପ୍ରତିଶତ ଦେଶବାସୀ ସେମାନଙ୍କ ଜୀବନଜୀବିକା ସକାଶେ କୃଷି କର୍ମ ଉପରେ ନିର୍ଭରଶୀଳ । ତଥାପି ଜାତୀୟ ଉପାର୍ଜନ କ୍ଷେତ୍ରକୁ ସେମାନଙ୍କ ଅବଦାନ ମାତ୍ରା ମାତ୍ର 14 ପ୍ରତିଶତ । କୃଷିକୁ ଅଧିକ ଲାଭପ୍ରଦ କରିବା ଏବଂ କୃଷକ ସଂପ୍ରଦାୟଙ୍କ ସମୃଦ୍ଧି ନିମନ୍ତେ ସରକାର କେତେ ଗୁଡ଼ିଏ ନୂଆ ନୂଆ କାର୍ଯ୍ୟ ଯୋଜନା ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ କରିଛନ୍ତି । ସେଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରେ –

1. ‘ହର ଖେତକୋ ପାନୀ’ ପ୍ରତି ଖେତକୁ ପାଣି ବ୍ୟବସ୍ଥା । ଏହି ଯୋଜନାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହେଲା କୃଷି କ୍ଷେତ୍ରକୁ ଜଳ ଯୋଗାଣ ଓ ଉପଲବ୍ଧତା ବୃଦ୍ଧି କରିବା ।
2. ‘ପ୍ରତି ବୁନ୍ଦାରୁ ଅଧିକ ଅମଳ’ ଏହି ବ୍ୟବସ୍ଥା ମାଧ୍ୟମରେ ସିଂଚନ ଜଳସେଚନ ଏବଂ ଏହି ଭଳି ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପଦ୍ଧତିରେ କ୍ଷେତ ଉତ୍ପାଦିତା ବୃଦ୍ଧି କରିବା କିନ୍ତୁ ପୂର୍ବରୁ ବ୍ୟବହୃତ ଜଳ ପରିମାଣ ସ୍ଥିର ରଖିବା ।
3. 2022 ସୁଦ୍ଧା କୃଷି ଉପାର୍ଜନ ଦ୍ୱିଗୁଣିତ କରିବା - ଏହି ଲକ୍ଷ୍ୟ ହାସଲ କରିବା ନିମନ୍ତେ ସରକାର କୃଷି ଜଳ ସେଚନ କ୍ଷେତ୍ରକୁ ସଂପ୍ରସାରଣ କରୁଛନ୍ତି ଏବଂ ଦୀର୍ଘ ଦିନରୁ ପଡି ରହିଥିବା 99 ଟି ଅସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଜଳ ସେଚନ ପ୍ରକଳ୍ପକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରୁଛନ୍ତି । ସେଥିମଧ୍ୟରୁ 66 ଟି ପ୍ରକଳ୍ପ ହେଉଛି ମରୁଡି ପ୍ରବଣ କ୍ଷେତ୍ରର ଏବେ ମୁଁ ଦେଶର ଶିଳ୍ପାୟନ ଏବଂ ସେଥିରେ ଜଳର ଭୂମିକା ସଂପର୍କରେ ଆଲୋଚନା କରିବାକୁ ଚାହେଁ । ମେକ ଇନ ଇଣ୍ଡିଆ ମିଶନ ମାଧ୍ୟମରେ ଭାରତ ଉତ୍ପାଦନ କ୍ଷେତ୍ର ଦ୍ୱାରା ଜିଡିପି ବୃଦ୍ଧି ଘଟାଇବା ଦିଗରେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଭାବେ ପ୍ରୟାସ ଜାରି ରଖିଛି । ଏବେ ଏହି କ୍ଷେତ୍ରର ଅଂଶ 17 ପ୍ରତିଶତ ଥିବା ବେଳେ 2022 ସୁଦ୍ଧା ଏହାକୁ 25 ପ୍ରତିଶତକୁ ବୃଦ୍ଧି କରିବା ସକାଶେ ସରକାର ସଂକଳ୍ପବଦ୍ଧ ।

ଶିଳ୍ପ ସଂସ୍ଥାମାନେ ଉତ୍ପାଦନ ସକାଶେ ପ୍ରଚୁର ପରିମାଣରେ ଜଳ ଆବଶ୍ୟକ କରିଥାନ୍ତି । ବିଶେଷ କରି ଉଲ୍ଲେକ୍ସାନିକ୍ ହାର୍ଡୱେର କମ୍ପ୍ୟୁଟର ଓ ମୋବାଇଲ ଫୋନ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଏହା ଅନୁଭୂତ । ଏବଂ ମେକ ଇନ ଇଣ୍ଡିଆ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ଏହା ଉପରେ ଅଧିକ ଗୁରୁତ୍ୱଆରୋପ କରାଯାଉଛି ।

ଏବେ, ଦେଶର ୮୦ ପ୍ରତିଶତ ଜଳ କୃଷି ପାଇଁ ଏବଂ ୧୫ ପ୍ରତିଶତ ଜଳ ଶିଳ୍ପ ଲାଗି ଉପଯୋଗ କରାଯାଉଛି । ଆଗାମୀ ବର୍ଷରେ ଏହି ଅନୁପାତରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଘଟିବ । ଜଳ ସାମଗ୍ରିକ ଚାହିଦା ଯଥେଷ୍ଟ ବୃଦ୍ଧି ପାଇବ । ତେଣୁ ଜଳର ବ୍ୟବହାର ପୁନଃ ବ୍ୟବହାରରେ ସକ୍ରିୟତା ପ୍ରତ୍ୟେକ ଶିଳ୍ପ ପ୍ରକଳ୍ପର ରୂପିଂଚରେ ସ୍ଥାନ ପାଇବା ଏକାନ୍ତ ଆବଶ୍ୟକ । ବ୍ୟବସାୟ ଓ ଶିଳ୍ପ ଏହି ସମସ୍ୟା ସମାଧାନର ଅଂଶ ବିଶେଷ ହେବା ଦରକାର । ସେଇଥିପାଇଁ ମୁଁ ଖୁସି ଯେ ଆଜି ଭେର ସଂଖ୍ୟକ ଉତ୍ପାଦକ କମ୍ପାନୀର ପ୍ରତିନିଧିମାନେ ଏହି ସମ୍ମିଳନୀରେ ଯୋଗ ଦେଉଛନ୍ତି ।

ବନ୍ଧୁଗଣ,

ଭାରତରେ ଏତେ ଦ୍ରୁତ ମାତ୍ରାରେ ସହରୀକରଣ ଘଟି ଚାଲିଛି ଯେ, ପୂର୍ବରୁ କେବେ ଏପରି ହୋଇନଥିଲା । ଆମର ସ୍ମାର୍ଟ ସିଟି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ମାଧ୍ୟମରେ ୧୦୦ ଟି ସହର ପ୍ରତିଷ୍ଠା ଅଥବା ଏହାର ଉନତିକରଣ କରାଯାଉଛି । ଆମେ ସଭିଏଁ ଜାଣୁ ଯେ, ଜଳର ପୁନଃ ବ୍ୟବହାର କଠିନ ବର୍ଯ୍ୟର ପରିଚାଳନା ଏବଂ ଉତ୍ତମ ପରିମଳ ସଂଧାନ ଓ କାର୍ଯ୍ୟାୟ ଯୋଜନା ଏହି ସବୁ ସ୍ମାର୍ଟ ସିଟିର ବେଂଚମାର୍କ ଯଦ୍ୱାରା ସେସବୁକୁ ଆକଳନ କରାଯାଇପାରିବ ।

ସହରାଂଚଳ ଭାରତରୁ ପ୍ରତିଦିନ ୪୦ ବିଲିୟନ ବର୍ଯ୍ୟଜଳ ନିଷ୍କାସିତ ହେଉଛି । ସେଇ ବର୍ଯ୍ୟଜଳରେ ଥିବା ବିଷାଦ ଉତ୍ପାଦନକୁ ପୃଥକ କରିବା ସକାଶେ ଆମକୁ ଉପଯୁକ୍ତ ପ୍ରଯୁକ୍ତି ଆବଶ୍ୟକ ଓ ଉପଯୋଗ କରିବାକୁ ପଡିବ ଯଦ୍ୱାରା ସେହି ଜଳକୁ ଆମେ କୃଷି ଜଳ ସେଚନ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଉପଯୋଗ କରିପାରିବା । ଯେକୌଣସି ସହରାଂଚଳ ଯୋଜନା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ଏହା ଅଂଶ ବିଶେଷ ହେବା ଅନୁବର୍ଯ୍ୟ ।

ଭାରତର କ୍ଷେତ୍ରୀୟ ବିବିଧତାରେ ଥିବା ଉଲ୍ଲେଖନୀୟ ବୈଷମ୍ୟ ସଂପର୍କରେ ମୁଁ ଏଠାରେ ନିଶ୍ଚୟ ଉଲ୍ଲେଖ କରିବି । ବିଶେଷ କରି ଜଳ ସଂପଦର ଉପଲବ୍ଧତା ଘେନି । ଗୋଟିଏ ପଟେ , ଭୂତଳ ଜଳ ଉତ୍ସକୁ ଅତି ବ୍ୟାପକଭାବେ ଉପଯୋଗ କରାଯାଉଛି ଯାହାକି ଉତ୍ତରାଂଚଳ ଓ ପଶ୍ଚିମାଂଚଳ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଦ୍ରୁତ ମାତ୍ରାରେ ହ୍ରାସ ପାଇଚାଲିଛି । ଅନ୍ୟ ପକ୍ଷରେ,ପୂର୍ବାଂଚଳ ଓ ଉତ୍ତର-ପୂର୍ବାଂଚଳ ରାଜ୍ୟ ମାନଙ୍କରେ ଆମର ପୂର୍ଣ୍ଣଗର୍ଭା ନଦୀ ମାନଙ୍କରେ ଜଳ ଉଲ୍ଲୁକିଛି ଏବଂ ନିୟମିତ ଭାବେ ସେଠାରେ ବନ୍ୟା ଘଟୁଛି । ବର୍ଷପରେ ବର୍ଷ, ଏହା ମାନବ ବସତିକୁ କ୍ଷତି ସୃଷ୍ଟିକରି ଯଦ୍ୱାରା ଅସଂଖ୍ୟ ପରିବାର ଅଭୂତପୂର୍ବ କ୍ଷତିର ସମ୍ମୁଖୀନ ହେଉଛନ୍ତି ।

ଏଭଳି ପ୍ରାକୃତିକ ବସର୍ଯ୍ୟକୁ କେବଳ ବିବିଧ ସହଭାଗୀ ତଥା ବିବିଧ କାର୍ଯ୍ୟ ଯୋଜନା ଦ୍ୱାରା ହିଁ ମୁକାବିଲା କରାଯାଇ ପାରିବ । ସେଥିମଧ୍ୟରୁ ଗୋଟିଏ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ହେଲା ଯେଉଁଠାରେ ସମ୍ଭବ, ନଦୀମାନଙ୍କ ସଂଯୋଗୀକରଣ, ପୁଣି ଏଥିଲାଗି ନଦୀ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ବେସିନ ସଂପ୍ରସାରଣ ପରିଚାଳନା କରାଯିବା ବାଞ୍ଛନୀୟ ଯଦ୍ୱାରା ନଦୀକୁ ସ୍ୱଳ୍ପ ରଖାଯାଇପାରିବ ଏବଂ ବିବିଧ ବ୍ୟବହାରକାରୀଙ୍କ ସକାଶେ ଏହା ଅଧିକ ଉପଯୋଗୀ ହୋଇପାରିବ । ଏହି ପରିପ୍ରେକ୍ଷୀରେ ନମାମି ଗଙ୍ଗେ ପ୍ରକଳ୍ପ ଏକ ଉତ୍ତମ ଅଭିଯାନ । ଭାରତର ତଥା ଭାରତୀୟ ଉପ ମହାଦେଶର ଅନ୍ୟ ନଦୀ ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ଆମେ ଏହାକୁ ସଂପ୍ରସାରିତ କରିପାରିବା ବିଶେଷ କରି ଦେଶ ପୂର୍ବାଂଚଳ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଏହାର ବ୍ୟାପକ ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ କରାଯାଇ ପାରିବ ।

ପରିଶେଷରେ, ମୁଁ ଏପରି ଏକ ଜଳ ପରିଚାଳନା ବ୍ୟବସ୍ଥା ପାଇଁ ଆହ୍ୱାନ ଜଣାଇବି ଯାହା ସ୍ଥାନୀୟ ହୋଇଥିବ । ଏହା ଯେପରି ଗ୍ରାମ ଓ ପ୍ରତିଯୋଗୀ ଲୋକମାନଙ୍କୁ ସଶକ୍ତି କରୁଥିବ ଓ ଜଳ ପରିଚାଳନା, ବଂଚନ ଓ ଜଳ ସଂପଦର ମୂଲ୍ୟ ବୁଝିବା ନିମନ୍ତେ ସେମାନଙ୍କ କ୍ଷମତା ଓ ଦକ୍ଷତା ବୃଦ୍ଧିରେ ସହାୟକ ହେଉଥିବ । ଏକ ବିଂଶ ଶତାବ୍ଦିର ଯେକୌଣସି ଜଳ ନୀତିରେ ଜଳର ଉପଯୋଗୀତା ଓ ମୂଲ୍ୟକୁ ଗୁରୁତ୍ୱ ପ୍ରଦାନ ବିଶେଷ ସ୍ଥାନ ଅଧିକାର କରେ । ଏହା ସମସ୍ତ ପକ୍ଷକୁ ଉତ୍ତମ କରିବା ଭାବେ ଯେଉଁଥିରେ ସ୍ଥାନୀୟ ଗୋଷ୍ଠୀ ସାମିଲ ଥିବେ । ସେମାନଙ୍କ ଚିନ୍ତାଧାରାରେ ଏଦିଗରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ ହେବା ଜରୁରୀ । ସେମାନେ ହୃଦୟଙ୍ଗମ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ଯେ ସେମାନଙ୍କୁ ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଉଥିବା ଜଳ ପରିମାଣ ସହ ସୁଯୋଗ ଓ ସୁବିଧା ପରିମାଣ ସଂଶ୍ଳିଷ୍ଟ ।

ଏକଥା ସୁନିଶ୍ଚିତ ଯେ, ଏଭଳି ସୁବିଧା ସୁଯୋଗର ପରିମାଣ ସକ୍ରିୟତା ବଢ଼ନ କରେ । ଏଥିସହ ମାନବ ସମାଜ ତଥା ଜୀବନ ଧାରଣର ପଦ୍ଧତିକୁ ମାପିବା ଓ ଆକଳନ କରିବା ମଧ୍ୟ ସଂଶ୍ଳିଷ୍ଟ । ପୁଣି ଏଥିରେ ବିକାଶ ଘଟିଚାଲିଛି । ଏହା ଏକ ଧାରାବାହିକ ପ୍ରକ୍ରିୟା ।

ବନ୍ଧୁଗଣ,

ସମସ୍ତଙ୍କ ପାଇଁ ଜଳ ଉପଲବ୍ଧତା ନିଃସନ୍ଦେହରେ ଏକ ଜରୁରୀ ଆବଶ୍ୟକତା । ଭାରତ ପରିପ୍ରେକ୍ଷୀରେ ଏତେ ବିଶାଳ ଜଳସଂଖ୍ୟା ଯାହା ଛଅଶହ ହଜାର ଗ୍ରାମ ଓ ସହରାଂଚଳରେ ବସବାସ କରିନ୍ତି ସେମାନଙ୍କ ପାଇଁ ନିରାପଦ ପାନୀୟ ଜଳ ଉପଲବ୍ଧ କରାଇବା ଏକ ମାମୁଲି ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରସ୍ତାବ ନୁହେଁ । ଏହା ଏକ ପବିତ୍ର ସଂକଳ୍ପ । ୨୦୨୨ ସୁଦ୍ଧା ଦେଶର ସମସ୍ତ ଗ୍ରାମାଂଚଳକୁ ପାନୀୟ ଜଳ ଉପଲବ୍ଧ କରିବା ନିମନ୍ତେ ସରକାର ଏକ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଯୋଜନା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଛନ୍ତି । ସେହିବର୍ଷ ଆମେ ଦେଶ ସ୍ୱାଧୀନତାର ୭୫ ତମ ବର୍ଷ ପୂର୍ତି ପାଳନ କରୁଛୁ । ସେହି ବର୍ଷ ବେଳକୁ ଗ୍ରାମାଂଚଳ ୯୦ ପ୍ରତିଶତ ପରିବାରଙ୍କୁ ପାଇପ ଜଳ ଯୋଗାଣ ର ଲକ୍ଷ ରଖାଯାଇଛି ।

ଏଥିରେ ଆମେ କଦାପି ବିଫଳ ହେବୁ ନାହିଁ । ଏହି ସମ୍ପର୍କନୀୟ ଆଲୋଚନାରେ ଆମେ ସେପରି ବିଫଳ ନହେଉ ତାର ଉପାୟ ସ୍ଥିର କରିବା ମୁଁ ଦୃଢ଼ ନିଶ୍ଚିତ ଯେ, ଆମେ ହାରିବୁ ନାହିଁ । ଏତିକି କହି ମୁଁ ଭାରତ ଜଳ ସମ୍ରାହ ୨୦୧୭ ର ସର୍ବଶୁଭ ଓ ସଫଳତା କାମନା କରୁଛି ।

ଆପଣମାନଙ୍କୁ ଧନ୍ୟବାଦ

ଜୟହିନ୍ଦ୍!

(Release ID: 1507533) Visitor Counter : 3

